

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΙΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ : ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
ΤΑΞΗ : Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 04/06/2008

Τα πράγματα στρώνουν περισσότερο

Η μαμά και ο Λάμπρος μας παρακολουθούσαν από μακριά , ήρεμα , όπως έδειχναν, αλλά , όπως μου είπε αργότερα η μαμά , όλο αγωνία για το πώς θα τα πηγαίναμε οι δυο μας . Δεν ήταν και τόσο εύκολο πράγμα , όπως καταλαβαίνετε , δυο κορίτσια στην πιο δύσκολη ηλικία να βρεθούν να ζουν μαζί , σε συνθήκες , βέβαια , αρκετά ευνοϊκές αλλά όχι και τόσο συνηθισμένες . Πώς έγινε και τα καταφέραμε χωρίς μεγάλες δυσκολίες ; Πιστεύω πως όλοι βοηθήσαμε , ακόμα κι εγώ , παρ' όλη την γκρίνια μου και τις ιδιοτροπίες μου . Ο Λάμπρος ήταν ίσως λιγότερο ανήσυχος απ' τη μαμά . Πρώτα πρώτα , είχε πια την κόρη του μαζί του . Ύστερα , ήξερε το χαρακτήρα της Αγγελικής και της είχε εμπιστοσύνη πως θα φερθεί σωστά στην κάθε περίπτωση . Για τη μαμά βέβαια ήταν πολύ πιο πολύπλοκα τα πράγματα και αρκετές φορές έπιανα στο ύφος της την αγωνία της – μήπως ζηλεύω εγώ ; μήπως νιώθει ξένη η Αγγελική , μήπως κακοκαρδίζει το Λάμπρο ; κι ένα σωρό άλλα απλά , καθημερινά πράγματα , που ευτυχώς , όμως , μπορούσε να τα συζητάει με το Λάμπρο και να βρίσκει κάποιο τρόπο για να τ'αντιμετωπίσει . Πολλές φορές μάλιστα , κάτι απογεύματα στην κουζίνα ή την ώρα που ανέβαιναν για ύπνο στο δωμάτιό τους , τους έβλεπα να κουβεντιάζουν τρυφερά – όχι σαλιαρίσματα και γλύκες της κακιάς ώρας , αλλά μ'εκείνη τη δυνατή , ωραία φυσική τρυφερότητα που δείχνουν οι άνθρωποι όταν βρίσκουν ο ένας στήριγμα στον άλλον . Είμαι σίγουρη πως κάτι τέτοιες ώρες μιλούσαν για μένα και την Αγγελική .

Σιγά σιγά μας κέρδισε όλους η Αγγελική . Και πιο πολύ εμένα . Τα κατάφερε να γεμίσει τη μέρα μου , όπως είχε γεμίσει και το διπλανό δωμάτιο με όμορφα και παράξενα πράγματα ή το σπίτι μας με τα γέλια της , τα τραγούδια της και την κιθάρα της . Ξέρετε πόσο ωραία ένιωθα που έμπαινα πολλές φορές στο σπίτι και άκουγα κιθάρα ; Είχε αποκτήσει μια ακόμα καινούρια φωνή το σπίτι μας .

Ύστερα , είχαμε να φροντίζουμε τα ζωντανά μας τώρα πια . Βγάζαμε βόλτα το Μάρκο και είχα μάθει να το αγαπώ κι εγώ αυτό το ζώακι και να το πονάω όσο και η Αγγελική , που το είχε μεγαλώσει . Πρώτη φορά ένιωθα έτσι για ένα ζώο . Μέχρι τότε, μόνο από την κυρία Μερόπη άκουγα πόσο μπορεί να δεθεί κανείς με ένα ζώο , και πολύ με συγκινούσε η ιστορία του σκύλου της , που ήταν σαν άνθρωπος του σπιτιού και τους περίμενε όλους , έναν έναν , να γυρίσουν το βράδυ στη γωνία του δρόμου , για να πάει κι εκείνος να κοιμηθεί , μέχρι που ψόφησε από την πολλή αγάπη που της είχε , τότε που εκείνη αρρώστησε . Και πάντα ήθελα να αισθάνομαι κι εγώ έτσι για ένα ζώο , αλλά η μαμά δεν αποφάσιζε να αποκτήσουμε σκύλο . Έτσι , ο Μάρκος της Αγγελικής μού ήρθε σαν ένα ωραίο δώρο . Μόνο που ήταν πολύ σαματατζής . Του σκύλου του περιπτερά μας , απέναντι , του έκανε πόλεμο νεύρων . Όταν τον άκουγε να γαυγίζει , έτρεχε και ο Μάρκος στα κάγκελα και ξεσήκωναν τη γειτονιά . Μόνο η Αγγελική τον ησυχάζε .

Το θέμα είναι πως έπρεπε να είναι ήσυχη και η Αγγελική , για να ησυχάζει ο Μάρκος . Αλλά η Αγγελική σπάνια ήταν ήσυχη . Συνήθως όταν έκανε σχέδια : για τη στέρνα που θα την κάναμε πισίνα , για το δώμα που θα το κάναμε αίθουσα συνεδριάσεων , για να μη μας ακούει και να μη μας ενοχλεί κανένας όταν συνεδριάζαμε , και πως θ' αρχίζαμε αλληλογραφία με παιδιά από τις πέντε ηπειρούς , για να γνωρίσουμε τον κόσμο και να εξασκηθούμε και στις ξένες γλώσσες , κι ότι θα μ'έστρωνε στη διαίτα για τα καλά , μέχρι να χάσω δέκα κιλά . Πως θα μου μάθαινε

κιθάρα ή πως θα έπρεπε ν'αγοράσουμε κομπιούτερ και να κάνουμε και μαθήματα κιόλας , μια και δεν είχαμε στο σχολείο , κι ένα σωρό σχέδια , που έβαζε και ημερομηνίες πότε θα τα'αρχίζαμε και πότε θα τα τελειώναμε .

Αλλά , να σας πω την αλήθεια , εγώ μπερδευόμουν να κάνω πολλά πράγματα μαζί , για να μη σας πω ότι βαριόμουν και λίγο καλοκαιριάτικα με τη ζέστη . Η Αγγελική όμως με κατσάδιαζε : «Τολμάς να λες ότι βαριέσαι στη σημερινή εποχή ; Αυτό είναι κάτι σαν άχρηστη πολυτέλεια . Ξέρεις σε τι σημαντική εποχή ζούμε ;» . Φαίνεται , λοιπόν , ότι δεν ήξερα , γιατί εγώ κάπως αλλιώς τις υπολόγιζα τις εποχές . Για μένα , η εποχή που ζούσαμε ήταν μόνο η «εποχή των υακίνθων» , η εποχή δηλαδή που η μαμά μου αποφάσισε να ξαναπαντρευτεί και μου ήρθανε τα πάνω κάτω . Ήμουν σίγουρη πως εγώ ήμουν το κέντρο του κόσμου και ότι αυτά που συνέβαιναν σ'εμένα και στη ζωή μου ήταν τα πιο σημαντικά απ'όσα συνέβαιναν στον κόσμο ολόκληρο .

Πόσο άδικο είχα όμως και πόσο πιο σωστά έβλεπε τα πράγματα η Αγγελική ! Εγώ έβλεπα μόνο τα δικά μου , τα κοντινά μου , και τα έβλεπα περισσότερο συναισθηματικά και περισσότερο καθημερινά . Η Αγγελική τα έβλεπε με τη λογική περισσότερο και , κυρίως , όχι με το σήμερα που ζούσαμε ή με το χθες που είχαμε ζήσει , αλλά με το αύριο που ερχόταν τρέχοντας όλο καινούρια καταπληκτικά πράγματα . Κι έπρεπε να την ακούγατε τι ωραία που τα έλεγε ή τι ωραία που συζητούσε με την Ελευθερία , που είχε κι εκείνη τα ίδια μυαλά και τις ίδιες απόψεις , ή με το Λάμπρο , που έβρισκε ευκαιρία να της μαθαίνει χίλια δυο , από το τι είναι οι σοσιαλδημοκράτες μέχρι τι είναι μια ακάλυπτη επιταγή .

Ξέρετε πόσα πράγματα έμαθα κι εγώ από την Αγγελική , και κυρίως πόσα πράγματα κατάλαβα καλύτερα με τον τρόπο που μου τα έλεγε ; Γιατί πολλές φορές ανακάλυπτα πως τα ίδια πράγματα είχα ακούσει κι εγώ από τον μπαμπά μου ή τη μαμά μου , αλλά δεν μπορούσα ή δεν ήθελα να τα καταλάβω και να τα παραδεχτώ . Μήπως και ο μπαμπάς μου δε μου έλεγε πως στην εποχή μας ζούμε όλοι καθημερινά μια επανάσταση ή κάποιο μικρό ή μεγάλο θαύμα της τεχνολογίας , της επιστήμης , και ότι συντελούνται σημαντικές αλλαγές γύρω μας , που αλλάζουν τελείως τον κόσμο , και πως οι νέοι άνθρωποι είναι αυτοί που θα παίξουν τον κύριο ρόλο , αρκεί να τους δημιουργήσουμε πρότυπα και προϋποθέσεις ...Μου τα έλεγε και τα σημείωνα και στο ημερολόγιό μου , αλλά ακούγονταν κάπως επίσημα και λίγο ακαταλαβίστικα , ενώ η Αγγελική μιλούσε τη δική μου γλώσσα και την καταλάβαινα καλύτερα .

Έτσι , πήγαιναν όλα καλά μέσα στο σπίτι μας . Ησύχασε και ο θείος Απόστολος , πως δεν είχε φτάσει η συντέλεια του κόσμου με το δεύτερο γάμο της μαμάς , πλησίαζε και ο καιρός για τις διακοπές κι εγώ είχα ψοφήσει στη δίαιτα και είχα χάσει κιόλας τέσσερα ολόκληρα κιλά . Είχα αλλάξει και χτένισμα και αισθανόμουν έτοιμη να απογειωθώ . Όλα μου φαίνονταν ακόμα πιο όμορφα : η γειτονιά , η πόλη , το ποτάμι με τις πρασινάδες του . Ακόμα και τον Άλκη τον έβλεπα διαφορετικά . Δηλαδή , θέλω να πω , έλεγα μέσα μου : «Πού θα μου πάει; Θα τον κάνω να με προσέξει».

Στον μπαμπά δεν πήγαινα πια τόσο συχνά , με τόσα πράγματα που είχα να κάνω όλη μέρα και με τόσα καινούρια που είχα στο μυαλό μου . Του τηλεφώνουσα όμως και του έλεγα : «Όλα απίθανα ! Θα έρθω να τα πούμε». Μου φαινόταν κι εκείνος τελευταία διαφορετικός , σαν να είχε αποκτήσει η φωνή του στο τηλέφωνο περισσότερη ένταση , περισσότερο χρώμα , κάτι τέτοιο , και πολλές φορές δεν τον έβρισκα στο σπίτι όταν του τηλεφώνουσα , πράγμα περίεργο για τον μπαμπά , που περνούσε όλο του το απόγευμα με τα караβάκια του . Και αποφάσισα τελικά να πάω να τον δω , να του πω και τα νέα και να με καμαρώσει κιόλας που είχα αδυνατίσει και είχα βγάλει και τα σιδεράκια .

Τ. Τίγκα , Η εποχή των υακίνθων , Πατάκης

ΘΕΜΑ 1^ο

- α) Να χωρίσετε το κείμενο σε ενότητες και να δώσετε στην καθεμιά έναν τίτλο .
β) Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του αποσπάσματος .
(5 μον)

ΘΕΜΑ 2^ο

- α) Ποιοι ήταν οι αρχικοί φόβοι της μητέρας της Ελένης ; Γιατί ο Λάμπρος δε φοβόταν στον ίδιο βαθμό ;
β) Πώς επέδρασε στη ζωή και το χαρακτήρα της Ελένης η παρουσία της Αγγελικής στο σπίτι ;
(5 μον)

ΘΕΜΑ 3^ο

- Να χαρακτηρίσετε την Ελένη , όπως διαγράφεται η προσωπικότητά της μέσα στο κείμενο .
(5 μον)

ΘΕΜΑ 4^ο

- α) Ποιες ικανότητες , γνώρισματα , ενδιαφέροντα κ.α. είχε η Αγγελική , που την ξεχώριζαν από την Ελένη ;
β) « ..Έτσι πήγαιναν όλα καλά ...θα τον κάνω να με προσέξει». Σ' αυτήν την παράγραφο τι σχήματα λόγου χρησιμοποιεί (π.χ προσωποποίηση , μεταφορά , παρομοίωση κ.α .)
(5 μον)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ